

ประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2544
เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติ และอัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติ

เพื่อให้การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติ มีความชัดเจนโปร่งใส และเป็นธรรมต่อผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติ และผู้ประกอบธุรกิจ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติ และการกำกับดูแล อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (2) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

"ก๊าซ" หรือ "ก๊าซธรรมชาติ" หมายความว่า ไฮโดรคาร์บอนที่มีสภาพเป็นก๊าซทุกชนิด ไม่ว่าขึ้นหรือแหล่ง ที่ผลิตได้จากหลุมน้ำมัน หรือหลุมน้ำร้อน หรือก๊าซไฮโดรคาร์บอนที่เหลือนอกจากกระบวนการแยกก๊าซ หรือสารประกอบไฮโดรคาร์บอน ที่มีลักษณะเป็นก๊าซ ก่อนที่จะถูกทำให้เป็นของเหลว แต่ไม่รวมถึงก๊าซ ปิโตรเลียมเหลว ที่ใช้เป็นเชื้อเพลิง และก๊าซไฮโดรคาร์บอน ที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

"ระบบท่อส่งก๊าซ" หมายความว่า ระบบท่อที่ใช้ในการรับส่งก๊าซจากแหล่งผลิตก๊าซ หรือจุดจ่ายก๊าซ จนถึงระบบจำหน่ายก๊าซ อุปกรณ์สื่อสารและควบคุมอัตโนมัติ เครื่องมือตรวจสอบภายในท่อ มาตรวัด ปริมาณและคุณภาพ อุปกรณ์วัดค่าความร้อน อุปกรณ์ปรับความดัน วาล์วปิดเปิด สถานีเพิ่มความดัน หน่วยบำบัดและควบคุมคุณภาพก๊าซ สถานีวาล์วปิดเปิด สถานีจ่ายก๊าซ ท่อที่เชื่อมระหว่างอุปกรณ์ต่างๆ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์แก่การส่งก๊าซ

"ผู้จัดหาก๊าซ" หมายความว่า ผู้ที่ประกอบกิจการซื้อขายก๊าซ โดยใช้บริการส่งก๊าซของระบบท่อส่งก๊าซ

"ผู้ให้บริการ" หมายถึง ผู้ให้บริการระบบท่อส่งก๊าซ

"ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก" หมายความว่า ผู้ผลิตไฟฟ้าตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก ซึ่ง ออกโดยการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง

"ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ" หมายความว่า ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน ที่ขายไฟฟ้าเข้าระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้า ที่ไม่ ใช้ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก

"การไฟฟ้า" หมายความว่า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หรือการไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้า ส่วนภูมิภาค

"การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย" หมายความว่า รวมถึง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

"สพข." หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

ข้อ 2 ในการกำหนดราคาก๊าซและอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ให้ยึดถือหลักการ ดังนี้

- (1) ให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งผู้ใช้ก๊าซ ผู้ใช้บริการของระบบท่อส่งก๊าซ ผู้ประกอบกิจการก๊าซ และผู้ให้บริการ
- (2) ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้ใช้ก๊าซ หรือผู้ให้บริการ หรือผู้ประสงค์จะใช้ก๊าซ หรือผู้ประสงค์จะใช้บริการ โดยไม่เป็นธรรม
- (3) ราคาก๊าซและอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ควรสะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริง ของการประกอบกิจการที่มี

ประสิทธิภาพ

(4) แนวทางในการกำหนดราคาก๊าซ และอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ต้องมุ่งใจให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพในการประกอบกิจการ

(5) มีการประกาศและเผยแพร่ราคาก๊าซ และอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ที่ชัดเจนและโปร่งใส

(6) มีวิธีการคำนวณราคาก๊าซและอัตราค่าบริการส่งก๊าซที่ชัดเจน

ข้อ 3. ให้กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาก๊าซ ดังต่อไปนี้

3.1 กำหนดให้การซื้อขายก๊าซ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

(1) สัญญาที่มีความแน่นอน (Firm) เป็นสัญญาซื้อขายก๊าซ ที่มีการตกลงปริมาณซื้อขายก๊าซที่ชัดเจน โดยผู้ใช้ก๊าซของสัญญาประเภทนี้ ไม่สามารถเปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงอื่นใดโดยง่าย

(2) สัญญาที่ไม่แน่นอน (Non-Firm) เป็นสัญญาซื้อขายก๊าซ ที่ปริมาณการซื้อขายก๊าซ สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยผู้ใช้ก๊าซของสัญญาประเภทนี้ มีทางเลือกในการใช้เชื้อเพลิงอื่นทดแทนก๊าซได้

3.2 การกำหนดราคาก๊าซ สำหรับสัญญาซื้อขายก๊าซ ที่ไม่มีความแน่นอน ให้ใช้หลักการของการกำหนดราคา ตามราคาเชื้อเพลิงที่ก๊าซเข้าไปทดแทน

3.3 การกำหนดราคาก๊าซ สำหรับสัญญาซื้อขายก๊าซ ที่มีความแน่นอน (Firm) ให้ใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$P = [(1 + M) \times WH] + T$$

โดย

P หมายถึง ราคาก๊าซ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

M หมายถึง ค่าตอบแทนในการจัดหาและจำหน่ายก๊าซ

WH หมายถึง ราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ ที่ส่งเข้าระบบส่งก๊าซ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

T หมายถึง อัตราค่าบริการส่งก๊าซ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

3.4 ตัวแปรที่ใช้ในการกำหนดราคาก๊าซ ตามข้อ 3.3 มีรายละเอียด ดังนี้

(1) **ราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ (WH)** หมายถึง ราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ ที่คำนวณแบบถ่วงน้ำหนัก ตามค่าความร้อน ของราคาเนื้อง๊าซ ที่ผู้จัดหาก๊าซรับซื้อจากผู้ผลิต และ/หรือผู้ขาย ซึ่งมีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นก๊าซสำหรับโรงแยกก๊าซ ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ก๊าซจากอ่าวไทย

กลุ่มที่ 2 เป็นก๊าซที่จำหน่ายให้แก่โรงไฟฟ้า ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ก๊าซจากอ่าวไทย ที่เหลือจากจ่ายให้โรงแยกก๊าซ และก๊าซจากสหภาพพม่า แหล่งยาดานาและเยตากูน

กลุ่มที่ 3 เป็นก๊าซที่จำหน่ายให้แก่ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก และผู้ใช้ก๊าซอื่นๆ ประกอบด้วยก๊าซในกลุ่มที่ 2 ที่เหลือจากจ่ายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และจากแหล่งอื่นในอนาคต

(2) **ค่าตอบแทนในการจัดหาและจำหน่ายก๊าซ (M)** กำหนดตามประเภทผู้ใช้ก๊าซ โดยคิดเป็นอัตราร้อยละ ของราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ ดังนี้

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อัตราร้อยละ 1.75 ของราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ แต่ต้องไม่สูงกว่า 2.1525 บาทต่อล้านบีทียู
- ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ อัตราร้อยละ 1.75 ของราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ แต่ต้องไม่สูงกว่า 2.1525 บาทต่อล้านบีทียู
- ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก อัตราร้อยละ 9.33 ของราคาเฉลี่ยของเนื้อง๊าซ แต่ต้องไม่สูงกว่า 11.4759 บาทต่อล้านบีทียู

(3) **ค่าบริการส่งก๊าซ (T)** คือค่าบริการในการส่งก๊าซผ่านระบบท่อส่งก๊าซ ที่เรียกเก็บโดยผู้ให้บริการ

ข้อ 4 ให้กำหนดอัตราสำหรับค่าบริการส่งก๊าซ ตามหลักการของต้นทุนสำหรับการให้บริการในลักษณะกิจการสาธารณูปโภค โดยมีหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

4.1 ให้แยกอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อก๊าซ เป็น 3 พื้นที่ โดยคิดค่าบริการตามการใช้ระบบท่อส่งก๊าซ ของผู้ซื้อก๊าซ ดังนี้

พื้นที่ 1 ระบบท่อก๊าซนอกชายฝั่งที่ระยอง

พื้นที่ 2 ระบบท่อก๊าซนอกชายฝั่งที่ขอนแก่น

พื้นที่ 3 ระบบท่อก๊าซบนฝั่ง

4.2 **อัตราค่าบริการส่งก๊าซ** ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ (Demand Charge) และค่าบริการส่วนของต้นทุนผันแปร (Commodity Charge)

(1) **ค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ (Demand Charge)** คำนวณจากค่าใช้จ่ายการให้บริการที่คงที่ ของระบบท่อส่งก๊าซ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายการลงทุน และค่าดำเนินการ ในการให้บริการที่คงที่ การคิดค่าบริการในส่วนนี้ คิดตามปริมาณก๊าซที่ตกลงในสัญญา โดยค่าบริการมีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

สำหรับก๊าซที่จำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตามสัญญาปัจจุบัน ปริมาณก๊าซที่ขาดส่งไม่นำมาคิดค่าบริการในส่วนนี้

(2) **ค่าบริการส่วนของต้นทุนผันแปร (Commodity Charge)** คำนวณจากค่าใช้จ่ายการให้บริการส่วนผันแปร ของระบบท่อส่งก๊าซ การคิดค่าบริการในส่วนนี้ คิดตามปริมาณก๊าซที่มีการรับส่งจริง โดยค่าบริการมีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

4.3 หลักเกณฑ์การคำนวณค่าบริการส่งก๊าซในส่วน of ต้นทุนคงที่ มีดังนี้

(1) ค่าใช้จ่ายการลงทุนในระบบท่อส่งก๊าซ จะประกอบด้วยค่าลงทุนในระบบท่อส่งก๊าซปัจจุบัน ที่ได้เริ่มดำเนินการแล้ว และค่าลงทุนในระบบท่อส่งก๊าซในอนาคต ตามแผนการลงทุน โดยนำมาคำนวณเป็นค่าเฉลี่ยการลงทุน ให้เท่ากันทุกปีตลอดอายุของโครงการ (Levelization)

(2) ในกรณีที่มีการปรับแผนการลงทุน ซึ่งอาจจะเป็นการเพิ่มโครงการใหม่หรือการปรับแผนไปจากเดิม จะมีการดำเนินการปรับค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ใหม่ โดยรวมค่าใช้จ่ายในระบบท่อส่งก๊าซใหม่ และระบบท่อส่งก๊าซเก่าเข้าด้วยกัน (Roll-in Adjustment)

(3) ในการปรับค่าใช้จ่ายจากการลงทุนเพิ่มเติม หรือการปรับแผนการลงทุนใหม่ ตามข้อ (2) เพื่อให้ภาระจากการลงทุน มีผลกระทบต่ออัตราค่าบริการส่งก๊าซ ปรับสูงขึ้นจากเดิมในระดับสูงในทันที ให้สหพ. มีอำนาจกำหนดเส้นทางของอัตราค่าบริการ (Price Path)

(4) ข้อกำหนดในการคำนวณอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ของระบบท่อส่งก๊าซในปัจจุบัน มีดังนี้

ก. สูตรคำนวณกระแสเงินสดสุทธิในแต่ละปี เท่ากับรายได้ค่าผ่านท่อ บวกด้วยเงินกู้ระยะยาว หักด้วยเงินลงทุน ค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว เงินชำระคืนเงินกู้ และเงินได้นำส่งรัฐ

ข. กำหนดผลตอบแทนการลงทุนในส่วน of ทุนตลอดอายุโครงการ (Internal Rate of Return on Equity, IRROE) ร้อยละ 18 โดยความเสี่ยง จากอัตราแลกเปลี่ยน ของการลงทุน ที่ได้มีการประเมินสินทรัพย์เดิมไว้ ณ อัตราแลกเปลี่ยน 25 บาท/เหรียญสหรัฐ ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้ให้บริการ

ค. ระบบท่อส่งก๊าซที่ใช้ในการคำนวณหาอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ประกอบด้วย ระบบท่อเส้นแรก ระบบท่อบงกช ระบบท่อคูขนาน ระบบท่oringน้อย ระบบท่อทานตะวัน ระบบท่อไพลิน ระบบท่อเบญจมาศ ระบบท่อราชบุรี และระบบท่อราชบุรี-ringน้อย โดยระยะเวลาของโครงการเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2539 และสิ้นสุดปีงบประมาณ 2571 โดยมีอายุงานของระบบท่อแต่ละเส้น ดังนี้

ท่อเส้นแรก	11 ปี
ท่อบงกช	24 ปี
ท่อคูขนาน	25 ปี
ท่อวังน้อย	24 ปี
ท่อทานตะวัน	10 ปี
ท่อไพลิน	21 ปี
ท่อเบญจมาศ	9 ปี
ท่อราชบุรี	30 ปี
ท่อราชบุรี-วังน้อย	28 ปี

ทั้งนี้ เมื่อท่อก๊าซเส้นใดเส้นหนึ่งหมดอายุการใช้งานลง ให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ไปดำเนินการประเมินราคามูลค่าสินทรัพย์ และขยายอายุการใช้งานใหม่ ตามมาตรฐานสากล รวมทั้งการกำหนดค่าใช้จ่ายการดำเนินการ และค่าบำรุงรักษาระบบท่อ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก สฟช.

ง. กำหนดให้มูลค่าสินทรัพย์ของระบบส่งก๊าซ ที่ได้รับการประเมินมูลค่าแล้ว และที่จะดำเนินการประเมินราคามูลค่าใหม่ เมื่อหมดอายุการใช้งานลงตามข้อ ค. เป็นเงินลงทุน

จ. ค่าใช้จ่ายเงินลงทุน ให้แยกตามที่ใช้จ่ายในแต่ละพื้นที่ ยกเว้นเฉพาะส่วนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ใช้สัดส่วนตามปริมาณก๊าซที่ส่ง

ฉ. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ใช้วิธีแบ่งแยกตามที่ใช้จ่ายในแต่ละพื้นที่ ยกเว้นส่วนที่ไม่สามารถแบ่งได้ชัดเจน ให้ใช้สัดส่วน 50 : 50

ช. กำหนดให้ค่าใช้จ่ายการดำเนินการ และค่าบำรุงรักษาระบบท่อส่งก๊าซ เป็นร้อยละ 3 ของเงินลงทุนโครงการ โดยกำหนดให้คงที่

ซ. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของระบบท่อทุกระบบ ส่วนที่เป็นค่าตรวจสอบสภาพ และทำความสะอาดท่อ (Pigging) ใช้ข้อมูลที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยประมาณการ โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการทุก 3 ปี สำหรับท่อใหม่ จะเริ่มดำเนินการตรวจสอบสภาพ และทำความสะอาดครั้งแรกในปีที่ 6

ณ. ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกู้โครงการ

- สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนชิงเจ้าของ (Debt to Equity) เท่ากับ 75 : 25
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาวเท่ากับ ร้อยละ 10.5 ต่อปี
- ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้

ท่อเส้นแรก	11 ปี
ท่อบงกช	12 ปี
ท่อคูขนาน	13 ปี
ท่อวังน้อย	10 ปี
ท่อทานตะวัน	10 ปี
ท่อไพลิน	12 ปี
ท่อเบญจมาศ	9 ปี
ท่อราชบุรี	12 ปี
ท่อราชบุรี-วังน้อย	12 ปี

ญ. ในช่วงแรก กำหนดให้เงินได้นำส่งรัฐ คำนวณจากกำไรสุทธิ โดยใช้อัตราร้อยละ 30 และเมื่อที่มีการแปลงสภาพ ปดท. เป็นบริษัทจำกัด หรือแปลงสภาพหน่วยธุรกิจ ปดท. ก๊าซธรรมชาติ ออกเป็นบริษัทจำกัดแล้ว ให้เปลี่ยนข้อมูลเงินได้นำส่งรัฐ ที่ใช้ในการคำนวณอัตราค่าบริการส่งก๊าซ เป็นภาษีเงินได้นิติบุคคล

ฎ. ค่าเสื่อมราคา คิดแบบวิธีเส้นตรง ตามจำนวนอายุระบบท่อ หรือปริมาณสำรองก๊าซที่เหลืออยู่

ฏ. ข้อกำหนดที่นอกเหนือจากข้างต้น ให้เป็นไปตามที่ สฟช. กำหนด

(5) ข้อกำหนดในการคำนวณอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ตามแผนแม่บทท่อส่งก๊าซ ฉบับที่ 3 ซึ่งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 รวมทั้งในส่วนของท่อส่งก๊าซที่มีการขยายอายุใช้งานออกไป

ก. ให้ใช้ข้อกำหนดในการคำนวณเช่นเดียวกับระบบส่งก๊าซในปัจจุบัน ตามข้อ (4) ยกเว้นในข้อ ข, ค และ ฉ

ข. กำหนดผลตอบแทนการลงทุน ในส่วนของทุนตลอดอายุโครงการ (Internal Rate of Return on Equity, IRROE) ร้อยละ 16 โดยความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ของการลงทุน ตามแผนแม่บทดังกล่าวที่ประเมินมูลค่าสินทรัพย์ ตามค่าใช้จ่ายจริง ณ เวลาที่ก่อสร้าง ให้เป็นความรับผิดชอบ ของผู้ให้บริการระบบท่อส่งก๊าซ

ค. ให้ท่อมียอายุการใช้งาน 40 ปี

ง. ข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกู้ของโครงการ

- สัดส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 75 : 25
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว เท่ากับร้อยละ 10.5 ต่อปี
- การชำระคืนเงินกู้ให้เป็นไปตามที่จะตกลงกับ สฟพ.

4.4 หลักเกณฑ์การคำนวณค่าบริการส่งก๊าซในส่วนของต้นทุนผันแปร

ค่าใช้จ่ายผันแปรที่ใช้ในการคำนวณ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานส่วนที่แปรผันโดยตรง ตามปริมาณก๊าซที่ส่งผ่านระบบท่อส่งก๊าซ อาทิ ค่าสารเติมกลิ่นก๊าซ ค่าก๊าซที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงในหน่วยบำบัด และควบคุมคุณภาพ และในสถานีเพิ่มแรงดัน เพื่อขนส่งในระบบท่อส่งก๊าซ เป็นต้น

4.5 การปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซ จะเกิดขึ้นโดยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

(1) **การปรับเปลี่ยนเป็นระยะ (Periodic Adjustment)** ให้มีการทบทวนการคำนวณค่าบริการส่งก๊าซ ทุกระยะเวลา 5 ปี และ/หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังต่อไปนี้

ก. การปรับเปลี่ยนการลงทุนในระบบท่อส่งก๊าซหลัก (Roll-in Adjustment) หากมีความจำเป็นต้องลงทุนเพิ่มเติม ขยายหรือปรับปรุงระบบท่อส่งก๊าซ เพื่อให้สามารถส่งก๊าซให้กับลูกค้าได้อย่างปลอดภัย มีประสิทธิภาพและมั่นคง เพื่อสนองความต้องการได้ดีขึ้นและเพียงพอ รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด เกี่ยวกับคุณภาพที่ระบุในสัญญาซื้อขายก๊าซ

ข. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงปริมาณรวมต่อวัน ของก๊าซที่ผู้จัดหาก๊าซ กับผู้ผลิต และ/หรือผู้ขายก๊าซ ซื้อขายกันอย่างมีนัยสำคัญ

ค. ในกรณีที่ค่าความร้อนของแหล่งก๊าซต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ

(2) **การปรับเปลี่ยนตามดัชนี (Index Adjustment)** ในทุกๆ ปี สัญญาที่ซื้อขายก๊าซ ให้มีการปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และบำรุงรักษา (O&M Expenses) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ที่เป็นต้นทุนคงที่ (Demand Charge) และปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ส่วนที่เป็นต้นทุนผันแปร (Commodity Charge) ซึ่งเป็นต้นทุนผันแปรตามดัชนีที่กำหนด

4.6 การปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซตามข้อ 4.5 ให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และดำเนินการของ สฟพ.

ทั้งนี้ สฟพ. ได้กำหนดการปรับอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ดังนี้

(1) การทบทวนอัตราค่าบริการส่งก๊าซตามข้อ 4.5 (1) ได้กระทำครั้งหลังสุด เมื่อโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี-วังน้อย แล้วเสร็จ และเริ่มดำเนินการจ่ายก๊าซธรรมชาติแล้ว เมื่อต้นปี 2544 ที่ผ่านมามา ดังนั้น หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 4.5 (1) ก. - ค. อัตราค่าบริการส่งก๊าซในปัจจุบัน จะมีผลใช้บังคับในช่วงปี พ.ศ. 2544 - 48

(2) การปรับเปลี่ยนอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ตามดัชนีตามข้อ 4.5 (2) สำหรับในช่วงปี พ.ศ. 2540-2549 สฟพ. ได้กำหนดดัชนีสำหรับการปรับค่าบริการส่งก๊าซ ในส่วนของต้นทุนผันแปร ด้วยการปรับเพิ่มหรือลด ขึ้นกับทิศทางของการเปลี่ยนแปลงของ

ก. อัตราการเปลี่ยนแปลง ของราคาก๊าซเฉลี่ยปีปัจจุบัน ที่ประมาณการ กับราคาเฉลี่ยก๊าซปีก่อนหน้า โดยหักลบด้วยดัชนีแสดงประสิทธิภาพ ซึ่งกำหนดให้เท่ากับร้อยละสอง และ

ข. อัตราการเปลี่ยนแปลง ของดัชนีราคาผู้บริโภค ที่ประกาศ โดยกระทรวงพาณิชย์ของปีก่อนหน้า กับปีก่อนปีก่อนหน้า โดยหักลบด้วยดัชนีแสดงประสิทธิภาพ ซึ่งกำหนดให้เท่ากับร้อยละสอง

โดยดัชนีที่ใช้ปรับค่าบริการดังกล่าว กำหนดให้มีการถ่วงน้ำหนักระหว่าง ก. และ ข. ในสัดส่วน 88 : 12

ข้อ 5 ให้ผู้ให้บริการคำนวณอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ตามหลักเกณฑ์ของประกาศฉบับนี้ แล้วนำเสนอ สฟช. พร้อมรายละเอียดการคำนวณ เพื่อขอความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ประกาศใช้ได้ โดยให้ผู้ให้บริการ ประกาศค่าบริการส่งก๊าซ เพื่อให้ผู้ใช้บริการทราบโดยทั่วกัน

ข้อ 6 ในกรณีที่ สฟช. เห็นว่าอัตราค่าบริการ ที่ให้ความเห็นชอบไปแล้ว ไม่เหมาะสม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ที่เข้าข่ายการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 4.5 (1) ก. - ค. หรือมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เป็นเหตุให้ผู้ให้บริการเสียประโยชน์ สฟช. มีอำนาจในการทบทวนข้อกำหนดในการคำนวณราคาก๊าซ และอัตราค่าบริการส่งก๊าซ ตลอดจนมีอำนาจในการให้ผู้บริการ ทบทวนอัตราค่าบริการส่งก๊าซเสนอ สฟช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 4.5 (1) ก. - ค. หรือสภาพทางเศรษฐกิจหรือสังคม เปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ทำให้อัตราค่าบริการที่ สฟช. ให้ความเห็นชอบไปแล้วนั้น ไม่เหมาะสม ผู้ให้บริการจะยื่นขอทบทวนข้อกำหนด ในการคำนวณค่าบริการส่งก๊าซ หรือทบทวนอัตราค่าบริการส่งก๊าซดังกล่าวต่อ สฟช. ก็ได้

ข้อ 7 ในกรณีที่ สฟช. เห็นว่าคำตอบแทนในการจัดหา และจำหน่ายก๊าซ ไม่มีความเหมาะสม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง ของสภาพเศรษฐกิจและสังคม หรือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เป็นเหตุให้ผู้ให้บริการเสียประโยชน์ สฟช. มีอำนาจในการทบทวนคำตอบแทน ในการจัดหา และจำหน่ายก๊าซ หรือให้ผู้จัดหาก๊าซ ทบทวนคำตอบแทนในการจัดหา และจำหน่ายก๊าซเสนอ สฟช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่สภาพเศรษฐกิจหรือสังคมเปลี่ยนแปลง หรือมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ทำให้คำตอบแทนในการจัดหา และจำหน่ายก๊าซที่ สฟช. ให้ความเห็นชอบไปแล้วนั้นไม่เหมาะสม ผู้จัดหาก๊าซจะยื่นขอทบทวนคำตอบแทนในการจัดหา และจำหน่ายก๊าซต่อ สฟช. ก็ได้

ข้อ 8 ให้ผู้จัดหาก๊าซและผู้ให้บริการ จัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการคำนวณราคาก๊าซ และอัตราค่าบริการส่งก๊าซให้แก่ สฟช. ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาตามที่ สฟช. กำหนด และให้ผู้จัดหาก๊าซ และผู้ให้บริการ เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับราคาก๊าซ และค่าบริการส่งก๊าซ ตามหลักเกณฑ์ที่ สฟช. กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ณ วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2544

(ลงนาม) พัทธ์ชัย อินทรวิทย์นันท์

(นายพัทธ์ชัย อินทรวิทย์นันท์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ